

κατὰ τὰς περιοδείας του εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. Ἡ μνήμη τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου ἀνθρώπου διατηρεῖται ζωηρὰ εἰσέτι καθ' ὅλας ταύτας τὰς χώρας. Σήμερον τὸ πρωὶ εἰς Λευκάδα, ἐνῶ ἐπεριμένονεν τὴν ἀφίξιν τῆς Πάρου, μοι ἔδειξαν ἄντικρυ ἐπὶ τῆς Στερεᾶς τὸ φρούριόν του, κτισθὲν ἐκεῖ πρὸς φοβερισμόν τῆς νήσου, τῆς ὁποίας ὠνειροπόλοι τὴν κατὰκτησιν. Εἰς Πρέβεζαν, ἀπὸ τὸ κατὰστρωμα τοῦ ἀτμοπλοίου, μοι ἔδειξαν τὴν ἐκκαλξιν ὅπου συνήθως καθήμενος ἔβλεπε τὴν θάλασσαν, δυσανασχετῶν ἴσως ὅτι ἐκεῖ ἐτελείονε ἡ δύναμις του. Εἰς Ποῦνταν, εἰς Βόνιτσαν, πανταχοῦ μένον εἰσέτι τὰ ἴχνη του καὶ ἡ ἐνθύμησις τοῦ ὀνόματός του. Ἦτο τύραννος θηριώδης, ἦτο δόλιος, ὑπουλος καὶ ἄπιστος, ἀλλὰ εἶχε τι τὸ ἀνδρικόν, τὸ ἰσχυρόν καὶ τὸ ἐπιβάλλον. Δὲν κατώρθωσε, γενόμενος θεμελιωτῆς κράτους νέου, ν' ἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου μὲ τὸ στέμμα ἐπὶ κεφαλῆς, ἀλλ' ὅμως ἀποτυχὼν δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιζήσῃ. Τὸ τέλος του ὑπῆρξε τραγικὸν ὅσῳ καὶ ἡ ζωὴ του. Ζῶν ἐνέπνεε τὸν τρόμον, τὸ δὲ ὄνομά του προφέρεται εἰσέτι ὡς φόβητρον εἰς τὰς χώρας ὅπου ἔζησε καὶ ἐδέσποσε.

Ἐνῶ ἡμεθα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς γεφύρας, ἐπὶ τῆς γραμμῆς ἀκριβῶς τῆς χωριζούσης τὰ δύο ὄμορα κράτη, καὶ ἐβλέπομεν ἐκείθεν τὴν ὠραίαν ἄντικρυ πεδιάδα, ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας μας τὸ ὄρητικὸν ρεῦμα τοῦ Ἀράχθου, χωρικοὶ Ἀλβανοὶ πολυάριθμοι ἐξηγόραζον εἰς τὸ Τουρκικὸν ἄκρον τῆς γεφύρας τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ διαβῶσιν εἰς τὸ Ἑλληνικόν. Τοὺς ἐπερίμεινα μέχρις οὗ τελειώσῃ ἡ διαπραγματεύσις. Ἦσαν Μωαμεθανοὶ καὶ δὲν ὠμίλου Ἑλληνικά, ἐνόησαν ὅμως τὴν ἐρώτησίν μου, πῶς πηγαίνουν;—Βραχώρι, ἀπεκρίθησαν λακωνικῶς.—Καὶ πρὸς τί;—Ἐκεῖ ντουλειά, παρᾶς!

Τὰ δημόσια ἔργα καὶ τὰ μεγάλα ἡμερομίσθια ἐκλύουν οὐκ ὀλίγους ἐργάτας ἐκ τῆς γείτονος ἐπικρατείας. Ἄς ἔρχωνται! Ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα των θὰ διηγούνται ὅτι «ἐκεῖ ντουλειά», τοῦτο δὲ ἀξίζει καὶ ὠφελεῖ περισσότερο ἴσως παρὰ πολλὰ ἄλλου εἶδους φιλελληνικὰ ἐνέργεια.

Ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ Ἄρταν τοσοῦτον ἄργά, ὥστε τὸ σκότος ἐπυκνώθη ἐντὸς ὀλίγου καὶ ἐφθάσαμεν νύκτα βαθεῖαν εἰς Μενίδι. Πρὸ τινων ἑτῶν θὰ διέτρεχα εἰς τοιαύτην περίστασιν τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ σταλῇ τὸ ἐν τῶν αὐτίων μου εἰς τὴν μητέρα μου, συνοδευόμενον μὲ τὴν αἴτησιν πληρωμῆς λύτρων ἐὰν θέλῃ καὶ τὸ ἐπιλοιπον τοῦ ἀτόμου μου, ἀλλ' ἀπόψε οὐδεμίαν ἀνησυχίαν εἶχα διὰ τὰ αὐτίκα μου καὶ τὰ ἔτριβα ἀμερίμνω εἰς τὰ σκληρὰ νῶτα τῆς ἀνοικτῆς ἀμάξης, ἐνῶ οἱ συνοδοιπόροι μου ἔδιδον διὰ τῶν ἐρωτήσεών των ὕλην καὶ ἀφορμὴν ὁμιλίας εἰς τὸν ἀμαξηλάτην μας. Ὀνομάζεται Ἰωάννης Κακός, ἀλλὰ δύνα-

μαι νὰ βεβαιώσω ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς τὸν ἀδικεῖ, καὶ πολὺ, τὸ ὄνομά του. Εἶναι Μεσολογγίτης καυχᾶται δὲ ὅτι αὐτὸς πρῶτος εἰσήγαγε τὰς ἀμάξας εἰς τὴν πατρίδα του. Προτοῦ εἰσέτι ἀποπερατωθῇ ἡ μεταξὺ Μεσολογγίου καὶ Ἄργι-νίου ὁδός, ἠγόρασεν εἰς Πάτρας παλαιὰν ἀμάξαν καὶ τὴν μετέφερεν εἰς Μεσολόγγι. Τώρα τὰς ἔχει τέσσαρας, ἀλλὰ μὴ ἀρκοῦμενος εἰς τὰ παρόντα, ἤλθεν εἰς Ἄρταν μὲ δύο ἀμάξας τοῦ ἀμαξήρατος ἡ ἀπὸ Μενίδι ὁδός, ὥστε καὶ ἐνταῦθα ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος εἰσαγωγεὺς ὀχημάτων. Εἰς τὸ εἶδος του εἶναι ἀπόστολος πολιτισμοῦ ὁ καλὸς οὗτος Κακός. Οἱ φίλοι μου ἀπεφάσισαν ὅτι πρέπει νὰ τῷ δοθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος. Δὲν εἶπεν ὅχι ὁ Κακός,—ἀλλ' οὐτ' ἐγώ.

Διανυκτερεύομεν ἐπὶ τῆς Πάρου εἰς Μενίδι. Αὐριον τὸ πρωὶ ἐπιστρέφομεν εἰς Πρέβεζαν, ὅπου θὰ διέλθωμεν τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς.

[Ἐπεταί συνέχεια]

Δ. ΒΙΚΕΛΛΑΣ

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Συνέχεια καὶ τέλος.

Δὲν ὑπῆρξεν εὐκολον νὰ πεισθῇ ἡ οἰκογένεια νὰ καταλίπῃ τὴν στέγην τῆς ἐπὶ τινος ὥρας. Σπανίως που παρέχει ἄσυλον ὁ δυσχείμερος ἐκεῖνος τόπος, τὰ δὲ ποίμνια, μόνος τῶν κατοικῶν πόρος, ὀλίγον ἀφίνουσιν εἰς αὐτοὺς ἐλεύθερον χωρὸν ἐν ταῖς καλύβαις αὐτῶν. Ἐχουσι δὲ οὗτοι ἰδίως φήμην τραχύτητος καὶ ἀφιλοξενίας, χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ φόνου τοῦ γεωμέτρου ὃν ἀπέστειλεν ὁ Κασίνης ἵνα μετρήσῃ τὸ Μεζέγκον, καὶ ὅστις ὑπελήφθη ὡς μάγος. Μετεβλήθησαν ἔκτοτε πολὺ, καὶ φαίνονται προσηγέστεροι σήμερον, ἀλλ' ὁ βίος αὐτῶν εἶνε πάντοτε βίος βαθυτάτης πενίας, καίτοι ἐμπορεύονται καὶ κτήνη τρέφουσι λαμπρὰ καὶ ἀνταλλακτικὰ προϊόντα ἔχουσι ἱκανῶς ἄφθονα. Δυστυχῶς ἡ τραχύτης τοῦ κλίματος καὶ ἡ ἀπομόνωσις τῆς ἀγρίας αὐτῶν χώρας μετεδόθησαν καὶ εἰς τὸ αἷμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα των.

Τὸ καταλειφθὲν τέλος εἰς τὸν Περὰν δωμάτιον, ὅπερ ἀπετέλει μετὰ τοῦ σταύλου ὀλόκληρον τὸ οἶκημα, ἦτο πολὺ μικρὸν καὶ μόλις διάφορον τοῦ κελτικοῦ σπηλαίου τῆς γραιίας τοῦ Ἑσπαλῦ. Ὁ καπνὸς ἐξήρχετο ἄλλος μὲν διὰ τῆς καπνοδόχης, ἄλλος δὲ δι' εὐρείας ὀπῆς χαινούσης πλαγίως ἐν τῷ τοίχῳ. Δύο κλῖναι, ὅμοιαι πρὸς κιβώτια, ἐδέχοντο—ἄκατανόητον εἰπεῖν—δλόκληρον ἐξαμελῆ οἰκογένειαν. Τὸ ἑδάφος ἦτο βρά-

χος γυμνός· πλησίον δὲ συνηγελάζοντο ἀνέτους ἀγελάδες, αἶγες, πρόβατα καὶ ὄρνιθες.

Ὁ Περὰκ ἤπλωσε πανταχοῦ καθαρὸν ἄχυρον, ἐπρομηθεύθη ξύλα, ἠρέυνησεν ἐν τῷ ἐρμαρίῳ, εὖρε τὸν ἄρτον, καὶ ἠνάγκασε τὴν Καρολίαν νὰ φάγῃ καὶ ν' ἀναπαυθῇ. Ὁ μαρκήσιος ἰκέτευεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός νὰ σκεφθῇ περὶ ἐαυτῆς, διότι ἐκείνη δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἀφήσῃ βῆμα, κ' ἐκράτει πάντοτε τὰς χεῖράς του διὰ τῶν χειρῶν της. "Ἦθελε νὰ τῆς ὁμιλήσῃ, καὶ ἠδύνατο ἤδη νὰ τὸ κάμῃ· δὲν ἐτόλμα ἐν τούτοις νὰ εἴπῃ λέξιν. Ἐφοβεῖτο μὴ τὸν ἐγκαταλείψῃ ἅμα ὡς ἔβλεπεν ὅτι ἐκεῖνος ἐγνώριζε τὸν ἔρωτά της. Ἐπειτα τὸν ἐστενοχώρει καὶ ὁ Περὰκ φοβερά. Δὲν ἐνόει τί μέρος ἔπαιζεν ἡ ἀγροτική ἐκείνη Πρόνοια, ἣτις, ἀγρυπνοῦσα ἐπὶ τῆς Καρολίνας, εἶχε φανῆ τοσοῦτον πείσμων καὶ σκληρὰ πρὸς αὐτόν, καὶ τῷ ἐδείκνυε τώρα πάλιν τοσαύτην μέριμναν καὶ ἀφοσίωσιν. Τέλος ὁ Περὰκ ἐξῆλθε. Δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὸν ταλαίπωρον ἵππον του, ὃν μετενόει πικρῶς ὅτι εἶχε κακομεταχειρισθῆ, καὶ ἠναγκάσθη κατὰ τὴν ἀφίξίν του νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς ξένην φροντίδα.

— Καρολίνα, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, ἀφοῦ ἐκάθισεν ἐπὶ τινος σκάμνου στηριζόμενος ἔτι ἐπὶ τοῦ βραχιονοῦ τῆς φίλης του, εἶχα πολλὰ νὰ σὰς εἰπῶ, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὸ λογικόν μου. . . ἀληθῶς δὲν τὸ ἔχω, καὶ φοβοῦμαι μήπως σὰς ὁμιλῶ παραληρῶν. Συγχωρήσατέ με, εἴμ' εὐτυχῆς, . . . εὐτυχῆς ὅτι σὰς βλέπω, ὅτι σὰς αἰσθάνομαι ἐκεῖ ἐμπρὸς μου, ἐξερχόμενος καὶ πάλιν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ θανάτου. Ἄλλὰ δὲν σὰς ἐνοχλῶ πλέον. Θεέ μου! τί βάρος ὑπῆρξα εἰς τὴν ζωὴν σας! Τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ γείνη πλέον. . . αὐτὸ ἦτο τυχερὸν, ἀνοησία, ἀφροσύνη μου· ἀλλ' ἦτο δυνατόν ν' ἀνεχθῶ νὰ σὰς χάσω καὶ πάλιν; Δὲν ἠξεύρετε, οὐδὲ θὰ μάθετε ποτέ. . . ὄχι, δὲν ἠξεύρετε τίποτε, δὲν ἐνόησατε τί εἶσθε δι' ἐμέ, οὐδὲ θὰ θελήσετε ἴσως ποτὲ νὰ τὸ ἐνοήσετε! Αὔριον ἴσως θὰ μὲ φύγετε πάλιν. Καὶ διατί, θεέ μου; . . . Ἰδοῦ, ἀναγνώσατε, προσέθηκεν ἀναζητῶν εἰς τα θυλάκιά του καὶ ἐγχειρίζων εἰς αὐτὴν τὸ συντεθλασμένον ἐκεῖνο φύλλον τῆς ἐπιστολῆς, ἣν εἶχεν ἀρχίσει γράφων ἐν Λαντριάκ τὴν αὐτὴν ἐκείνην πρωΐαν. Εἶνε ἴσως δυσανάγνωστον πλέον· ἡ βροχή, ἡ χιών. . .

— "Ὅχι, εἶπεν ἡ Καρολίνα κλίνουσα πρὸς τὴν ἐστίαν· ἀναγινώσκω. . . ἀναγινώσκω κάλλιστα. . . καὶ ἐννοῶ! Ἦξευρα, εἶχα μαντεῦσαι, καὶ δέχομαι. . . Ἦτον ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου, ὄνειρον τοῦ βίου μου! Μήπως δὲν σὰς ἀνήκουσιν καὶ ἡ ζωὴ μου καὶ ἡ καρδιά μου;

— "Ὅχι δυστυχῶς ἀκόμη· ἀλλ' ἂν ἠθέλατε νὰ ἔχετε πίστιν εἰς ἐμέ. . .

— Μὴ κουράζεσθε νὰ ὁμιλήτε διὰ νὰ μὲ πείσετε, εἶπεν ἡ Καρολίνα ἐντόνως. Ἐχω πίστιν

εἰς σὰς, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς τὴν τύχην μου. Καὶ ὁμως τὴν δέχομαι παρ' ὑμῶν, ὅποιαν σεῖς τὴν θέλετε. Κακὴ ἢ καλὴ, θὰ μοῦ εἶνε προσφιλέης, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἄλλην δύναμαι νὰ δεχθῶ. Ἀκούσατέ με, ἀκούσατέ με, . . . δὲν ἔχω ἴσως παρ' αὐτὴν μόνην τὴν στιγμὴν διὰ νὰ σὰς τὰ εἰπῶ αὐτά. Δὲν ἠξεύρω τί ἔχει ἔτι νὰ ὑποστῇ ἡ συνείδησίς σας καὶ ἡ συνείδησίς μου. Ἦξεύρω ὅτι ἡ μήτηρ σας εἶνε ἀμείλικτος, ἠσθάνθη τὴν παγεράν της περιφρόνησιν, καὶ οὐδὲν ἔχομεν νὰ ἐλπίσωμεν παρὰ θεοῦ, ἂν τῆς σπαράζωμεν τὴν καρδίαν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑποταχθῶμεν. . . διὰ πάντοτε! Σεῖς τὸ εἶπατε. Ὅστις θέλει νὰ πλάσῃ εὐτυχίαν διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς μητρὸς του, πλάττει εὐτυχίαν δι' ἐγκλήματος, καὶ τοιαύτη εὐτυχία εἶνε κατάρaktos. Ἡμεῖς αὐτοὶ θὰ τὴν καταρῶμεθα.

— Διατί μοῦ τὰ ἐνθυμίζετε ὅλ' αὐτά; εἶπεν ἀλγεινῶς ὁ μαρκήσιος· δὲν τὰ γνωρίζω; Ἄλλὰ σεῖς νομίζετε ἀδύνατον νὰ μεταβάλλῃ φρόνημα ἡ μήτηρ μου, κ' ἐξ αὐτοῦ βλέπω ὅτι δὲν θέλετε νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐργασθῶ πρὸς τοῦτο, καὶ ὅτι ὁ οἶκτος μόνον. . .

— Δὲν βλέπετε τίποτε, ἀνέκραξεν ἡ Καρολίνα, κλείουσα τὸ στόμα του διὰ τῆς χειρὸς της, δὲν βλέπετε τίποτε, ἀφοῦ δὲν βλέπετε ὅτι σὰς ἀγαπῶ.

— "ὦ, θεέ μου! εἶπεν ὁ μαρκήσιος, πίπτων ἡρέμα εἰς τοὺς πόδας της, εἶπέτε το πάλιν! Φοβοῦμαι μὴ ὄνειρεύομαι! Πρωτὴν φορὰν τὸ λέγετε· ἐνόμιζα ὅτι τὸ εἶχα μαντεῦσαι, καὶ ὁμως δὲν τολμῶ νὰ τὸ πιστεύσω. . . Εἰπέτε το, εἶπέτε το, καὶ ἄς ἀποθάνω ἔπειτα!

— Ναί, σὰς ἀγαπῶ περισσότερον τῆς ζωῆς μου, ἀπήντησεν ἐκείνη, θλίβουσα ἐπὶ τοῦ στήθους της τὸ εὐγενές ἐκεῖνο μέτωπον, τὸ ἐγκλείον ψυχὴν τόσῳ ἀληθῆ καὶ τόσῳ μεγάλην. Σὰς ἀγαπῶ περισσότερον τῆς ὑπερηφανείας μου, περισσότερον τῆς τιμῆς μου! Δὲν ἠθέλησα ἐπὶ μακρὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω εἰς τὸν ἐαυτόν μου, δὲν τὸ ὁμολόγησα πρὸς τὸν θεόν, κ' ἐψευδόμην καὶ πρὸς τὸν θεόν καὶ πρὸς τὸν ἐαυτόν μου. Τέλος πάντων τὸ ἐνόησα καὶ ἔφυγα ἐκ δειλίας, ἐξ ἀδυναμίας! Ἦσθάνομην ὅτι ἤμην χαμένη. . . καὶ εἶμαι. Ἄλλὰ τί σημαίνει αὐτὸ ἐπὶ τέλους; Περὶ ἐμοῦ μόνον πρόκειται. Ἐνόσῳ ἤλπίζα ὅτι ἠδυνάμην νὰ λησμονηθῶ, ἠδυνάμην καὶ νὰ παλαίσω. Ἄλλὰ μ' ἀγαπάτε πολὺ, τὸ βλέπω, καὶ θ' ἀποθάνετε ἂν σὰς ἀφήσω. Σὰς ἐνόμισα νεκρὸν, πρὸ τινων ὥρῶν, καὶ τότε εἶδα σαφῶς τὴ συνέβαινε. Ἐγὼ σὰς εἶχα φονεύσει. Ἦδυνάμην νὰ σὰς κάμω νὰ ζήσετε, σὰς τὸ εὐγενέστατον καὶ κάλλιστον τῶν ὄντων, καὶ σὰς ἐθυσίαζα εἰς ἀνόητον σεβασμὸν πρὸς ἐμὲ αὐτὴν! Καὶ τί εἴμ' ἐγὼ λοιπόν, ὥστε νὰ σὰς ἀφήσω ν' ἀποθάνετε, ὅταν οὐδὲν εἶνε δι' ἐμὲ πᾶν ὅ,τι δὲν εἶνε ἰδικὴ σας ἐκτίμησις; "Ὅχι, ὄχι, ἀρκετὰ ἐπάλαμισα, ἀρκετὰ ὑπῆρξα ὑπερήφα-

νος και σκληρά, ἀρετὰ ὑπέφερατε ἐξ αἰτίας μου. Σὰς ἀγαπῶ, ἀκούετε; Δὲν θέλω νὰ γείνω σύζυγός σας, διότι θὰ σὰς ἐγέννων ἀλγεινὰς τυφείας συνειδήσεως και ὀδύνας ἀνιάτους· ἀλλὰ θὰ γείνω φίλη σας, δούλη σας, μήτηρ τοῦ τέκνου σας, σύντροφός σας κρυφία και πιστή! Ὁθ θεωρηθῶ ὡς ἐρωμένη σας, ὡς ἀληθῆς μήτηρ τοῦ Διδιᾶ Ἰωσῆ! Ἄδιάφορον! τὸ δέχομαι. Δέχομαι τὴν περιφρόνησιν τὴν ὁποίαν τόσον ἐφοβήθην, και νομίζω ὅτι οἰαδήποτε κύλιξ πικρίας προσφερομένη ἀπὸ σὰς θὰ μοῦ δώσῃ νέαν ζωὴν!

— Ὡ εὐγενῆς καρδιά! τρεῖς ἀγία ψυχὴ! ἐφώνησεν ὁ μαρκήσιος. Κ' ἐγὼ τὴν δέχομαι τὴν ὑπεράνθρωπον αὐτὴν σου θυσίαν. Μὴ μὲ καταφρονεῖς διὰ τοῦτο, εἶμαι ἄξιός τῆς θυσίας σου και ταχεῶς θὰ θέσω τέρμα εἰς αὐτὴν. Ναι, ναι, θὰ κάμω θαύματα! Γνωρίζω ὅτι ἔχω τόρῃ τὴν δύναμιν! Ἡ μήτηρ μου θὰ ἐνδώσῃ χωρὶς λύπην. Αἰσθάνομαι ἐδῶ, εἰς τὴν καρδίαν μου φλόγα πίστεως και θησαυροὺς πειθοῦς! Ἀλλὰ και ἂν ὁ κόσμος ὀλόκληρος ἠγείρετο νὰ σὲ καταραστῇ, σὲ ἀδελφὴν μου, και κόρην μου, ἀγίαν μου σύντροφον, φίλην μου λατρευτὴν, δι' ἐμὲ θὰ ἦσαι ἐτι μεγαλειότερα και ὑψηλότερα, κ' ἐγὼ θὰ εἶμ' ἐτι μᾶλλον ὑπερήφανος ὅτι σὲ ἐξέλεξα. Καὶ τί εἶνε ὁ κόσμος, τί εἶνε ἡ κοινὴ γνώμη δι' ἄνθρωπον ὅστις ἐβολιδιοσκοπῆσεν τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων τοῦ παρελθόντος και τοῦ παρόντος, τὰ μυστήρια τοῦ ἐγωῖσμοῦ των και τὴν οὐδαμινότητα τῆς κακῆς των πίστεως; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς γνωρίζει κάλλιστα, ὅτι ἐν παντὶ χρόνῳ ἀντὶ μιᾶς ἐπιπλεύσεως ἀληθείας μυρία ἄλλαι καταποντίζονται και προπηλακίζονται! Γνωρίζει ὅτι τὰ κάλλιστα και εὐγενέστατα τῶν ὄντων ἐβάδισαν ἐπὶ τὰ ἔχνη τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς ἀκανθώδους τρίβου τῶν αἰκιῶν και τῶν ὕβρεων. Ἔστω! Ὁθ βαδίσωμεν αὐτὴν και ἡμεῖς ἐν ἀνάγκῃ, και ὁ ἔρωσ θὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἀναισθητοὺς εἰς πᾶσαν ἀνανδρον προσβολὴν. Ὡ, περὶ τοῦτου σοῦ ἐγγυῶμαι, και εἰς τὸ πῆσμα πάσης ἀπειλῆς τῆς ἀνθρωπίνης μου μοίρας, δύναμαι νὰ σοῦ ὀρκισθῶ ὅτι θ' ἀγαπᾶσαι, και ὅτι ἐπομένως θὰ ἦσαι εὐτυχῆς! Μὲ γνωρίζεις σύ, σκληρά, ἥτις μ' ἐφευγες κλειούσα τοὺς ὀφθαλμούς· Ἡξευρες ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ μου και ὅλη μου ἡ ψυχὴ οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἔρωσ! Ἡξευρες, ὅτι και τὴν ἀληθειαν ἀναζητῶν τὴν ἀνεζήτουν ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν ἀλήθειαν, και ὄχι χάριν τῆς ματαιίας δόξης τοῦ νὰ τὴν ἀνακηρύξω! Δὲν εἶμαι σοφὸς ἐγὼ, οὐδὲ συγγραφεὺς εἶμαι! Εἶμαι εἰς ἄγνωστος, παρερχόμενος ἐκουσίως ἐγγὺς τῆς τύρβης και τοῦ καπνοῦ, μαχόμενος ἰδίᾳ και ἐν τῷ σκότει, ὄχι ἐξ ἐλλείψεως γενναϊότητος, ἀλλ' ἐκ φόβου μὴ πληγῶσω ἐν μέσῳ τῆς συμπλοκῆς τὴν μητέρα μου και τὸν ἀδελφόν μου. Ἐμεινά οὕτω ἀφανῆς χωρὶς ἡ φιλοτιμία μου νὰ βαρυθυμῆσῃ. Ἡσθανό-

μην ὅτι ἡ καρδιά μου δὲν εἶχεν ἀνάγκην λιθά-νου ἀλλὰ ἔρωτος. Πᾶσαι τῶν ὁμοίων μου αἰ φλοδοξίαι, πᾶσαι αἱ ἄμετροι αὐτῶν ματαιότη-τες, ἡ φιλαργία των, ἡ πλουτομανία των, ὁ τῆς ἐπιδείξεως ἔρωσ των... τί μ' ἔμελον ἐμέ; Τοιαῦτα ἀθύρματα δὲν μὲ διεσκέδαζον. Ἐγὼ ἤμην ἀπλοὺς ἄνθρωπος ἀγαπῶν ιδέαν, παιδίον ἀφελὲς ὅπερ ἐζήτει τὸν ἔρωτα και τὸν ἡσθάνετο ζῶντα ἐντός του, πολὺ πρὶν συναντήσῃ ἐκείνην ἥτις ἔμελλε ν' ἀναπτύξῃ τὴν δύναμίν του. Ἔσι-ώπων, διότι ἐγνωρίζον ὅτι θὰ ἐχλευαζόμεν· και θὰ μοῦ ἦτο μὲν ἀδιάφορος ἡ χλεύη, ἀλλὰ θὰ μ' ἐπροξένοι ὀδύνην ὡς ὕβρις κατὰ τῆς ἱεράς και ἐνδομύχου μου θρησκείας! Ἄπαξ μόνον, ἄπαξ κατὰ τὴν ζωὴν μου... — Ὁθ σοῦ τὸ διηγηθῶ αὐτό, Καρολίνα,—ἡγάπησα...

— Μὴ μοῦ τὸ διηγείσαι! ἀνέκραξεν ἐκείνη· δὲν θέλω νὰ μάθω τίποτε.

— Τοῦναντίον πρέπει νὰ τὰ μάθης ὅλα. Ἦτο ἀγαθὴ και γλυκεῖα, και ἡ μνήμη μου τὴν σέβεται ἀκόμη και τὴν εὐλογεῖ ἐν τῷ τάφῳ. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ μ' ἀγαπήσῃ. Ἐπταίεν ἡ μοῖρα τῆς και ὄχι αὐτῆ. Διόλου δὲν μέμφομαι ἐκείνην· ἐμὲ αὐτὸν μέμφομαι. Πολὺ ἐμίσησα κ' ἐτυράννησα ἐμαυτὸν ὅτι ὑπέκυψα εἰς πάθος, τὸ ὁποῖον οὔτε ἐπιτετραμμένον ἦτο οὔτε κἂν ἀμοιβαῖον. Δὲν συνδηλλάγην μετὰ τῆς ζωῆς, εἰμὴ ὅτε εἶδα ἀνοῦντα ἐπὶ σοῦ τὸν ὠραιότατον και ἀγνότατον τύπον τοῦ βίου. Ἐνόησα τότε διατὶ ἐγεννήθην ἐν δακρύοις, διατὶ προορισμός μου ἦτο ν' ἀγαπήσω, και ν' ἀγαπήσω προῶρως και κακῶς και ἐν ἀμαρτίᾳ, ἐπικαλούμενος πάντοτε τὸ ὄνειρον και διώκων τὸν ἰδεωδὴ σκοπὸν τοῦ βίου μου. Τόρῃ αἰσθάνομαι ὅτι ἀνεγεννήθην και ἐσώθην. Αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ὑπαρξίς μου θ' ἀνεύρῃ τὴν ἰσοροπίαν τῆς, ἡ νεότης μου τὰς ἐλπίδας αὐτῆς και ἡ καρδιά μου τὴν φυσικὴν τῆς τροφὴν. Ἔχε πίστιν εἰς ἐμέ, σύ τὴν ὁποίαν μ' ἀπέστειλεν ὁ θεός! Γνωρίζεις ὅτι μᾶς ἐπλασε τὸν ἕνα διὰ τὸν ἄλλον. Τὸ ἡσθάνθης μυριάκις, χωρὶς νὰ θέλῃς, ὅτι εἴχομεν μίαν ψυχὴν και ἐν πνεύμα, ὅτι ἡγαπῶμεν τὰς αὐτὰς ιδέας, τὰς αὐτὰς τέχνας, τὰ αὐτὰ ὀνόματα, τὰ αὐτὰ ὄντα και τὰ αὐτὰ πράγματα, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐπιδράσῃ ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, εἰμὴ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐντός τῆς ψυχῆς ἡμῶν, πρὸς γονιμοποίησιν τοῦ σπέρματος τῶν ἐνδομύχων ὁρμῶν τῆς καρδίας μας. Ἄχ, ἐνθυμήσου, Καρολίνα, ἐνθυμήσου τὸ Σεβάλ, και τοὺς εὐηλίους περιπάτους μας ἐντός τῆς κοιλάδος, και τὰς δροσερὰς ὕρας τὰς ὁποίας διήγομεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ὅτε ἐπανηγύριζες δι' ἀνοστολιστῶν δοχείων τὴν μυστηριώδη ἔνωσιν τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Δὲν συνέδεσαν ἄλυτον γάμον συναπτόμεναι πᾶσαν πρωίαν αἱ χεῖρες μας; Τὸ πρῶτον ἡμῶν βλέμμα δὲν παρέδιδεν ἀνεπιστρεπτὲι ἕκαστον ἡμῶν εἰς τὸν ἄλλον; Καὶ

ὅλα ταῦτα θ' ἀπολεσθῶν, θὰ σβεσθῶν διὰ παντός; Ἐσκέφθης σύ, καὶ πρὸς στιγμήν, ὅτι ἡ ζωὴ αὐτὴ ἦτο δυνατόν νὰ τελειώσῃ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, χωρὶς φῶς καὶ ἀέρα τοῦ λοιποῦ, ἠδύνατο νὰ ζήσῃ χωρὶς σέ καὶ θὰ συγκατένευε νὰ πέσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ μηδέν; Ὅχι, ὄχι, δὲν τὸ ἐπίστευες! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ σέ παρηκολούθει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κόσμου, θὰ ἐβάδιζεν ἐπὶ τῶν πάγων, καὶ διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, ἵνα σ' ἐπανεύρῃ. Καὶ ὅταν μὲ ἄφινες σήμερον θηήσκοντα ἐντὸς τῆς χιόνος, δὲν ἤσθάνεσο ὅτι ἡ ψυχὴ μου, χωριζομένη ἀπ' ἐμοῦ, σέ παρηκολούθει ἔτι ὡς ἀπελλι πάσμα διὰ μέσου τῆς καταιγίδος;

— Ἄκουσέ τον, ἄκουσέ τον! εἶπεν ἡ Καρολίνα πρὸς τὸν Περὰκ, ὅστις εἶχεν ἐπανέλθει κ' ἐθεώρει κατάπληκτος τὸν μαρκήσιον ἐξημμένον καὶ μεταμορφωμένον ὑπὸ τοῦ πάθους. Ἄκουσε τί μοῦ λέγει, καὶ μὴ ἀπορεῖς πλέον ὅτι τὸν ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ ἐμέ τὴν ἰδίαν. Μὴ τρομάζης, μὴ ἀδημονῆς, μὴ φεύγης καὶ μᾶς οἰκτείρης. Μείνε πλησίον μας καὶ ἰδὲ ὅτι εἴμεθα εὐτυχεῖς! Ἡ παρουσία γέροντος ἀγίου ὡς σύ δὲν μᾶς στενοχωρεῖ. Δὲν θὰ μᾶς ἐνοήσης ἴσως, σύ ὅστις τίποτε δὲν νομίζεις ἀνώτερον τοῦ καθήκοντος, τὸ ὅποιον ἐνόουν κ' ἐγὼ χθὲς ἀλλὰ δὲν παραδέχομαι πλέον σήμερον. Ἀλλὰ, χωρὶς νὰ θέλγῃς, θὰ μ' εὐλογήσῃς πάλιν καὶ θὰ μ' ἀγαπήσῃς, διότι θὰ αἰθανθῆς τὴν δύναμιν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ὅστις εἶνε ὑπέρτερος τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ εἰς τὸν ὅποιον ὁ θεὸς μόνον τὴν ἀλήθειαν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ. Ναί, τὸν ἀγαπῶ... σ' ἀγαπῶ, σέ τὸν ὅποιον ὀλίγου ἔλειψε νὰ χάσω σήμερον, καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσω πλέον, καὶ θὰ σ' ἀκολουθήσω παντοῦ. Τὸ τέκνον σου θὰ γείνη τέκνον μου, ὡς ἡ πατρὶς σου εἶνε πατρὶς μου, ὡς ἡ πίστις σου πίστις μου. Δὲν ἔχω τιμὴν ἄλλην εἰς τοῦτον τὸν κόσμον οὐδὲ ἀρετὴν ἄλλην ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, εἰμὴ νὰ σέ ἀγαπῶ, νὰ σέ ὑπηρετῶ καὶ νὰ σέ παρηγορῶ.

Ὁ Κ. Βιλλεμὲρ ἦτο ὀρθιος καὶ ἠκτινοβόλοι ἐκ χαρᾶς ἀγνῆς, ἥτις ἐθάμβου μὲν ἀλλὰ δὲν ἐτρόμαζε τὴν Καρολίαν. Κατὰ τὴν ἐνθεον ἐκείνην στιγμήν οὐδεμία ἦτο δυνατὴ παραχθὴ αἰσθήσεων. Ἐθλίβεν αὐτὴν ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ στήθους του, μετὰ τῆς ἀγιότητος ἐκείνης τῆς πατρικῆς στοργῆς, ἣν εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ του, καὶ ἦν ἐξήγειρε τὸ ἔμφυτον αἶσθημα τῆς ἰσχυρᾶς του προστασίας, — δικαίωμα μεγάλης διανοίας ἐπὶ μεγάλης καρδίας, ψυχῆς ὑπερέρας ἐπὶ ψυχῆς ἀνυψωθείσης ἴσα πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ ἔρωτος.

Οὐδ' ἐσυλλογίζοντο κἄν, ἂν τὸ πάθος ἤθελέ ποτε παρασύρει αὐτοὺς πέραν τῆς αἰθερίας ἐκείνης διαχύσεως. Πρέπει δὲ νὰ λεχθῆ πρὸς ἐπαινόντων, ὅτι ἤσθάνοντο τὴν ἄπειρον συγκίνησιν φιλίας ἐνθουσιώδους μὲν ἀλλ' ἀφελούς καὶ βα-

θείας, πρὸ πάσης ἄλλης μέθης, καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος αὐτῶν συνεκεντροῦτο τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐν ταῖς ψυχαῖς ἀμφοτέρων εἰς τοῦτο καὶ μόνον: νὰ μὴ χωρισθῶσι πλέον.

ΚΣΤ'

Ἐνῶ περὶ τὴν τετάρτην ὥραν ἡ ἐπελθούσα αἰθρία ἐπέτρεπεν εἰς τὸν Περὰκ νὰ παρασκευάσῃ τὰ τῆς ἐπιστροφῆς, νὰ μισθώσῃ ἄλλο ἀμάξιον πλήρες ἀχύρου καὶ σκεπασμάτων, καὶ βοῦν καὶ βουκόλον ἐπιτήδειον, ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ Λωσὸν πρὸ τῆς νυκτός, ἡ νεαρὰ καὶ ὠραία δούκισσα Ἀλερία, φέρουσα ἐσθῆτα ἐξ ὕδαρους μεταξωτοῦ καὶ τοὺς βραχιόνιας αὐτῆς κομοῦσα διὰ πολυτίμων ἀναγλύφων λίθων, εἰσῆρχετο εἰς τὰ δώματα τῆς πενθερᾶς τῆς, ἐν Μωδερός, καταλείπουσα τὸν σύζυγον αὐτῆς καὶ τὴν Κ. Δαργλάδ συνομιλοῦντας φιλικώτατα ἐντὸς μεγαλοπρεποῦς αἰθούσης.

Ἡ Ἀρτεμις εἶχεν ἦθος χαρᾶς καὶ θριάμβου, ὅπερ ἐξέπληξε τὴν Μαρκησιάν.

— Λοιπόν, ἀγάπη μου! τί εἶνε; Μήπως ἐπέστρεψεν ὁ ἄλλος μου υἱός;

— Θὰ ἐπανεῖλθῃ ἐντὸς ὀλίγου! ἀπήντησεν ἡ δούκισσα. Σᾶς τὸ ὑπεσχέθημεν καὶ ἤξεύρετε ὅτι δὲν εἴμεθα ἀνήσυχτοι. Ὁ ἀδελφός του ἤξευρει ποῦ εἶνε καὶ ἐγγυᾶται ὅτι θὰ τὸν ἐπανιδώμεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος. Δι' αὐτό, βλέπετε, εἶμαι πολὺ εὐθυμος... καὶ πολὺ πολὺ εὐτυχής... Αὐτὴ ἡ μικρὰ κυρία Δαργλάδ εἶνε χαριτωμένη!... Αὐτὴ, ἀγαπητὴ μου μαμά, μὲ κάμνει εὐτυχῆ.

— Ὡ, . . . ἄστειεύεσαι, ὑποκρίτρια! Δὲν ἤμπορεῖς νὰ τὴν ὑποφέρῃς. Τί τὴν ἔφερες ἐδῶ; Ἐγὼ δὲν τὸ ἐζήτησα: ἐκτός σου, κανεὶς ἄλλος δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὲ διασκεδάσῃ.

— Κ' ἐγὼ δι' αὐτὸ ἦλθα, ὑπέλαβεν ἡ Ἀρτεμις, χαριέστατα μειδιῶσα, καὶ ἴσα ἴσα αὐτὴ ἡ χρυσὴ Δαργλάδ, τὴν ὅποιαν λατρεύω, μῶ δίδει τὸ μέσον νὰ διασκεδάσω τὴν λύπην σας. Ἀκούσατε μαμά, ἀκούσατε. Τὸ ἀνεκαλύψαμεν τέλος πάντων τὸ φοβερὸν μυστικόν. Ἀλλὰ μὲ κόπον! Τρεῖς ἡμέρας τὸρα ἐργαζόμεθα πλησίον τῆς, ὁ δοῦξ καὶ ἐγὼ, καὶ τὴν ἐπιβίσαμεν κατὰ γράμμα μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην μας καὶ τὰς περιποιήσεις μας. Τέλος πάντων ἡ καλὴ αὐτὴ ψυχὴ, ἡ ὅποια ἐνόησε, φαίνεται, ὅτι τὴν ἐπεριπαίζαμεν, κ' ἐθύμωσε, ἔρχεται καὶ μοῦ δίδει νὰ ἐνοήσω, ὅτι τὸ μέγα ἐκεῖνο παράπτωμα τῆς Καρολίνας εἶχε συνένοχον. ἤξεύρετε σῆς ποῖον, διότι σᾶς τὸ εἶπεν. Ἐγὼ ἔκαμα ὅτι δὲν ἐνόησα, . . . ἀλλὰ ἐπειράχθην ὀλίγον. . . ὄχι, νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἐπειράχθην πολὺ. Ἀλλὰ τρέχω εὐθύς, εὐρίσκω τὸν ἀγαπητόν μου δοῦκα, καὶ τοῦ λέγω καθαρὰ καθαρά.—Εἶν' ἀλήθεια, φοβερὴ ἄνθρωπε, ὅτι ἦσαν ἐραστής τῆς δεσποινίδος Σαῖν-Ζενέ; Ὁ δοῦξ ἐπήδησεν ὡς γάτος,—ὄχι

ὡς πάρδαλις, τῆς ὁποίας ἐπάτησαν τὸν πόδα. —
 "Α! ἤμην βέβαιος! εἶπε βρυχώμενος. Ἐκεῖν' ἡ
 καλὴ ψυχὴ, ἡ Λεοντία τὸ λέγει! Καὶ τότε,
 ἐπειδὴ ἔλεγε ὅτι ἤθελε νὰ τὴν σκοτώσῃ, ἠναγ-
 κάστην ἐγὼ νὰ τὸν κρατήσω, νὰ τοῦ εἰπῶ ὅτι
 δὲν ἐπίστευα τίποτε, —καὶ δὲν εἶνε ἀλήθεια,
 ἐπίστευα κατ' ἄνθρωπον. Ἄλλ' αὐτός, —δὲν εἶνε ἀνόητος,
 ἔξεύρετε, —τὸ ἐνόησε, ἔπεσε εἰς τὰ γόνατά μου,
 καὶ ὠρκίσθη, . . "Ω! μὲν ὠρκίσθη εἰς ὅ,τι ἀγαπᾷ
 καὶ εἰς ὅ,τι πιστεύει, εἰς τὸν θεόν, εἰς τὴν ζωὴν
 σας, ὅτι ὄλ' αὐτὰ εἶνε ἄτιμος συκοφαντία. Καὶ
 τότε εἶμαι τόσο βεβαία, ὅσον βεβαία εἶμαι ὅτι
 ἐγεννήθη διὰ ν' ἀγαπήσω τὸν δούκα.

Ἡ δούκισσα ὠμίλει ἀφελῶς ὡς παιδίον, ὅσον ἡ
 κ. Δαργλάδ ὠμίλει μετ' ἐπιτηδεύσεως, εἶχε δὲ
 ἡ ὁμιλία τῆς τόνου εἰλικρινείας καὶ παρρησίας,
 ὅστις καθίστα αὐτὴν λατρευτὴν. Ἡ μαρκησία
 δὲν ἐπρόφρασε νὰ ἐκπλαγῇ ἐξ ὅσων ἤκουεν,
 ὅτε ὁ δούξ εἰσῆλθε, περιχαρῆς καὶ θριαμβικὸς ὡς
 ἡ σύζυγός του.

— Οὐφ! ἀνέκραξε. Δόξα τῷ θεῷ, δὲν θὰ τὴν
 ἰδῆτε πλέον αὐτὴν τὴν ἔχιδναν! Ἐζήτησε τὴν
 ἀμαξίαν τῆς, καὶ φεύγει, ματωμένη ἀλλ' ἐξηυτε-
 λισμένη, καὶ χωρὶς φαρμάκων πλέον, . . σὰς τὸ ἐγ-
 γωμάτι. Μητέρα μου! πτωχὴ μου μητέρα! Πῶς
 ἠπατήθητε, καὶ πῶς ἐνοσῶ τότε τί ὑπεφέρατε!

Καὶ δὲν ἠθέλατε νὰ εἰπῆτε τίποτε, οὐδὲ
 εἰς ἐμέ, ὁ ὁποῖός με μίαν μου λέξιν. . . "Ας ἦνε!
 Τέλος πάντων τὴν ἐξωμολόγησα τὴν βδελυρὰν
 αὐτὴν γυναῖκα, ἡ ὁποία θὰ μὲν κατέστρεφε τὴν
 οἰκιακὴν μου εὐδαιμονίαν, ἂν ἡ "Αρτεμις δὲν ἦτο
 ἄγγελος ἀπρόσιτος εἰς τὰ τεχνάσματα διαβόλων.
 Ἐλάτε, τώρα, μαμά! θυμώσατε καὶ μαζῆ μας
 ὀλίγον! θὰ σὰς κάμῃ καλόν. Ἡ Κυρία Δαργλάδ
 εἶδε —δὲν εἶν' ἔτσι; —εἶδε μὲ τὰ μάτια τῆς τὴν
 δεσποινίδα Σαῖν-Ζενὲ νὰ στηρίζεται εἰς τὸν βρα-
 χιονά μου, ἐνῶ διήρχετο τὰ χαράγματα τὴν
 αὐλὴν τοῦ Σεβάλ; Μὲ εἶδε νὰ τῆς ὁμιλῶ περι-
 παθῶς καὶ νὰ τῆς σφιγγῶ τὰς χεῖρας; Δὲν εἶδε
 καλὰ, διότι καὶ τῆς ἐφίλησα τὰς χεῖράς τῆς,
 τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην. Θὰ σὰς εἰπῶ δὲ καὶ
 ὅ,τι δὲν ἤκουσε, διότι τὸ ἐνθυμούμαι ὡς νὰ ἦτο
 χθές, τόσῳ συγκινημένος ἤμην. Τῆς εἶπα: ὁ
 ἀδελφός μου ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνῃ ἀπόψε, καὶ
 σεῖς τὸν ἐσώσατε! Λυπηθῆτε τον, περιποιοῦν
 τον ἀκόμη, βοηθησάτέ με νὰ κρύψω τὴν κατὰ-
 στασίαν του τῆς μητρός μας, καὶ χάρις εἰς σὰς δὲν
 θ' ἀποθάνῃ. —Αὐτὰ εἶπα, τὸ ὀρκίζομαι ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ, . . ἰδοὺ δὲ τί εἶχε συμβῆ. . .

Ὁ δούξ διηγήθη πάντα. Ὁμολόγησε μά-
 λιστα, ἀπὸ παλαιότερων ἀρχόμενος, τοὺς πονη-
 ροὺς αὐτοῦ λογισμοὺς, καὶ τὰς ματαίας αὐτοῦ
 πρὸς τὴν Καρολίαν ἐρωτοτροπίας, ἃς ἐκείνη οὐδὲ
 παρετήρησε κἂν ποτέ. Ἦπε τὴν κατ' αὐτοῦ αἰ-
 φνίδιον ζηλοτυπίαν τοῦ μαρκησίου τὴν παροδικὴν
 αὐτῶν σύγχυσιν καὶ τὸν περιπαθῆ των ἐναγκα-

λισμὸν τὰς ἐξομολογήσεις τοῦ ἐνὸς καὶ τοὺς
 ὄρκους τοῦ ἄλλου τὴν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκεί-
 νην ἀνακάλυψιν τῆς ἐπισφαλῆς καταστάσεως
 τοῦ ἀδελφοῦ του τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, νὰ τὸν
 ἀφήσῃ, ὑποθέτων ὅτι ἦτο ἡσυχος καὶ ἐκοιμᾶτο.
 Τὴν θραύσιν τῆς ὑάλου, καὶ τὰς κραυγὰς ἃς
 ἤκουσεν ἡ Καρολίνα, ἥτις ὤρμησεν εἰς βοήθειαν,
 ἀνεζωογόνησε τὸν ἀσθενῆ, ἔμεινε παρ' αὐτῷ, καὶ
 ἀφιερῶθη ἔκτοτε εἰς θεραπείαν αὐτοῦ, εἰς δια-
 σκέδασίν του καὶ εἰς ἀντίληψιν αὐτοῦ κατὰ τὴν
 ἐργασίαν του.

— Καὶ ὄλ' αὐτὰ, προσέθηκεν ὁ δούξ μὲ ἀφο-
 σίως, ἀφέλειαν καὶ αὐταπάρησιν, τῶν ὁποίων
 σὰς ὁμολογῶ ὅτι οὐδέποτε εἶδα παράδειγμα. Ἡ
 Καρολίνα αὐτὴ, σὰς βεβαιῶ, εἶνε γυνὴ σπανίας
 ἀξίας, καὶ μάτην ἀναζητῶ ἄλλην οἰανδήποτε,
 τῆς ὁποίας ἡ ἡλικία, ὁ χαρακτήρ, αἱ διαθέσεις
 καὶ ἡ μετριόφροσύνη ν' ἀρμόζουσι περισσότερον
 εἰς τὸν ἀδελφόν μου. Ἡξεύρετε σεῖς, ἂν ἐπεθύ-
 μουν νὰ συνάψῃ περιφανέστερον γάμον. Τώρα
 ὁμως, ὅτε δὲν εἶνε πλέον πτωχός, χάρις εἰς αὐτὸν
 τὸν ἄγγελον, ὅστις ἀπέδωκεν εἰς ὅλους τὴν ἐλευ-
 θερίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν, τώρα ὅτε εἶδα τὴν
 ἐπίμονον καὶ θερμὴν ἀγάπην τοῦ ἀδελφοῦ μου
 πρὸς γυναῖκα, ἥτις εἶνε πρὸ παντὸς ἡ σοβαρὰ
 καὶ ἀπαραίτητος φίλη του· τώρα τέλος ὅτε ἡ
 "Αρτεμις ἐνοεῖ ὅλα αὐτὰ κάλλιον ἐμοῦ, καὶ μὲ
 παρακινεῖ νὰ πιστεύσω ὅτι οἱ ἐξ ἔρωτος γάμοι εἶνε
 οἱ μόνοι καλοὶ, δὲν ἔχω πλέον, μητέρα μου, νὰ
 σὰς εἰπῶ ἄλλο, εἰμὲ ὅτι πρέπει νὰ εὐρωμεν τὴν
 Καρολίαν καὶ νὰ τὴν εὐλογήσῃς μὲ χαρὰν, ὡς
 τὴν καλλιτέραν φίλην τὴν ὁποίαν ἀπέκτησες ποτέ
 πρὸ τῆς γυναικός μου, καὶ τὴν καλλιτέραν κόρην,
 τὴν ὁποίαν δύνασαι νὰ ἐπιθυμήσῃς, μετ' αὐτὴν.

— Ἀχ, τέκνα μου, ἀνεφώνησεν ἡ μαρκησία,
 μοῦ ἀποδίδετε τὴν εὐτυχίαν. Μετὰ τὴν συκο-
 φαντίαν ἐκείνην δὲν ἔζων πλέον. Ἡ λύπη τοῦ
 Οὐρβανοῦ, ἡ ἀπουσία τῆς κόρης αὐτῆς, ἡ
 ὁποία μοῦ ἦτο ἀγαπητή, . . ὁ φόβος μὴ
 συγχύσω δύο ἀδελφοὺς τόσῳ ἠγαπημένους,
 λέγουσα ὅτι ἐνόμιζον ἀληθῆς καὶ ὅ,τι βλέ-
 πω σήμερον ψευδῆς μὲ τόσην μου χαρὰν. . .
 "Ω, πρέπει νὰ τρέξωμεν κατόπιν τοῦ μαρκησίου,
 κατόπιν τῆς Καρολίνας, . . Ἄλλὰ ποῦ; Θεέ
 μου, . . Ἡξεύρετε σεῖς, ποῦ εἶνε ὁ ἀδελφός σας,
 ἀλλ' ἡξεύρει αὐτὸς ποῦ εἶνε ἐκείνη;

— Ὅχι, ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ,
 ἀπήνησεν ἡ δούκισσα. Ἄλλ' ἡ Κ. Ἐδβέρ το
 γνωρίζει.

— Γράψατέ τῆς, ἀγαπητὴ μου μαμά, εἶπέτε
 τῆς τὴν ἀλήθειαν, καὶ θὰ τὴν εἰπῇ κ' ἐκείνη.

— Ναί, βέβαια, θὰ γράψω ἀμέσως, εἶπεν ἡ
 μαρκησία· ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ μάθῃ γρήγορα ὁ
 πτωχός μου Οὐρβανός;

— Ἐγὼ τὸ ἀναλαμβάνω, εἶπεν ὁ δούξ. Θὰ
 ἐπήγαινα μόνος μου, ἂν ἡ δούκισσα μὲ συνώ-

δευε· διότι νὰ τὴν ἀφήσω τρεῖς ἡμέρας... εἶνε πολὺ γρήγορα.

— Δὲν ἐντρέπεσαι! ἐφώνησεν ἡ δούκισσα. Ἐλπίζεις, ὅτι ἀφοῦ ἐπέρασεν ὁ πρῶτος μὴν τοῦ γάμου μας, θὰ τρέχης μόνος σου, ἐλαφρὸς καὶ ἀδιάφορος; Πῶς ἀπατάσαι, χρυτέ μου,.. καὶ πῶς θὰ σοῦ βάλω γνῶσιν...

— Καὶ πῶς θὰ κάμης, νὰ ἰδοῦμεν; εἶπεν ὁ δούξ θεωρῶν αὐτὴν περιπαθέστατα.

— Θὰ σέ λατρεύω περισσότερον ἀκόμη! Καὶ νὰ ἰδοῦμεν ἂν θὰ βαρυνθῆς.

Ἐνῶ ὁ δούξ ἐφίλει τὴν χρυσὴν κόμην τῆς συζύγου του, ἡ μαρκησία ἐγράφεν εἰς τὴν Καρολίαν μετὰ θαυμασίας νεαρότητος.

— Ἴδου τέκνα μου, εἶπεν ἀφοῦ ἐτελείωσεν. Καλὰ εἶνε;

Ἡ δούκισσα ἀνέγνωσεν:

«Ἀγαπητῆ μου κυρία Ἐδθέρ, φέρετέ μου τὴν Καρολίαν ὀπίσω. Ἐλάτε καὶ αἱ δύο εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Τὴν ἐσυκοφάντησαν φοβερά, καὶ τὰ γνωρίζω τώρα ὅλα. Κλαίω διότι ἐπίστευσα τὴν πτωσὶν ἐνὸς ἀγγέλου. Ἄς μοῦ τὸ συγχωρήσῃ! Ἄς ἔλθῃ, νὰ γείνη κόρη μου διὰ παντός καὶ νὰ μὴ μ' ἀφήσῃ πλέον! Εἴμεθα δύο μὴ δυνάμενοι νὰ ζήσωμεν χωρὶς αὐτὴν.»

— Θαυμάσια! Πλήρης ἀγαθότητος ὡς σεῖς! εἶπεν ἡ δούκισσα κλείουσα τὴν ἐπιστολήν, καὶ ὁ δούξ ἐσήμανεν, ἐνῶ ἡ μήτηρ του ἐπέγραφε τὴν ἐπιστολήν.

Ἀφοῦ ἡ ἐπιστολὴ ἐστάλη, ἡ μαρκησία εἶπε:

— Διατί δὲν πηγαίνετε καὶ οἱ δύο σας νὰ εὔρετε τὸν μαρκησίον; Εἶνε πολὺ μακρὰν;

— Δώδεκα ὥρων δρόμος τὸ πολὺ, μὲ ἄμαξαν ταχυδρομικὴν, ἀπήντησεν ὁ δούξ.

— Καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰ μάθω καὶ ἐγὼ πού εἶνε;

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ τὸ εἰπῶ. Ἀλλὰ τώρα εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ σὰς τὸ φυλάξῃ πλέον μυστικόν. Ἡ εὐτυχία φέρει τὴν διάχυσιν.

— Γιέ μου, υπέλαβεν ἡ μαρκησία, μὲ τρομάξεις. Ὁ ἀδελφός σου εἶνε ἴσως ἐδῶ ἀσθενής, καὶ μοῦ τὸ κρύπτεις ὡς μοῦ τὸ ἔκρυπτες εἰς τὸ Σεβάλ. Εἶνε ἴσως βαρύτερα ἀσθενής, καὶ μοῦ λέγετε ὅτι λείπει, διότι δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἐγερθῆ.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνεφώνησε γελῶσα ἡ Ἄρτεμις. Δὲν εἶν' ἐδῶ, οὔτε ἀσθενής εἶνε. Λείπει, ταξιδεύει, εἶνε ἴσως μελαγχολικός· ἀλλὰ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦνε εὐτυχής, καὶ ὅταν ἀνεχώρησεν εἶχε τὴν ἐλπίδα νὰ σὰς μαλαξῆ.

Ὁ δούξ ὠρκίσθη, ὅτι ἡ σύζυγός του ἔλεγεν ἀλήθειαν.

— Λοιπὸν τέκνα μου, υπέλαβεν ἀνήσυχος ἡ μαρκησία, ἤθελα νὰ ἦσθε πλησίον του. Τί νὰ σὰς εἰπῶ! Δὲν ἠθένησε ποτέ, χωρὶς, ἂν ὄχι νὰ τὸ μαντεύσω, ἀλλὰ νὰ τὸ αἰσθανθῶ τοῦλάχιστον ἐκ παραδόξου τινὸς ταραχῆς. Τὴν ταραχὴν αὐτὴν τὴν ἠσθάνθη εἰς τὸ Σεβάλ καθ' ἣν ἐποχὴν

ἦτο ἀσθενής χωρὶς νὰ γνωρίζω. Ὅσα μοῦ διηγήθητε ἐνθυμούμαι τώρα ὅτι συμπίπτουσι μὲ μίαν φοβερὰν νύκτα τὴν ὁποίαν ἐπέρασα. Καὶ σήμερον τὸ πρῶτὸ πάλιν, ἤμην μόνη ἐντελῶς καὶ ὠνειρευόμην χωρὶς νὰ κοιμῶμαι. Εἶδα τὸν μαρκησίον ὡχρὸν, τυλιγμένον εἰς ἓν πρᾶγμα λευκόν, εἰς σάβανον ἴσως, καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν του, τὴν ἀληθινὴν του φωνὴν νὰ λέγῃ: *Μητέρα!*

— Θεέ μου; τί φαντασάει εἶνε αὐταὶ ποῦ σὰς τυραννοῦν! εἶπεν ὁ δούξ.

— Δὲν μὲ τυραννοῦν, ἀλλὰ μὲ καθησυχάζουν μάλιστα αἱ φαντασάει μου. Πρὸ μιᾶς ὥρας συναισθάνομαι ὅτι ὁ υἱός μου εἶνε καλὰ· ἀλλ' ἐκινδύνευσεν σήμερον,.. ὑπέφερε,.. κάτι τοῦ συνέβη... Ἐνθυμηθῆτε τὴν ὥραν καὶ τὴν ἡμέραν.

— Ἐλα λοιπὸν, πήγαινε, εἶπεν ἡ δούκισσα εἰς τὸν σύζυγόν της. Δὲν πιστεύω τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ, ἀλλὰ πρέπει νὰ καθησυχάσης τὴν μητέρα.

— Νὰ πᾶτε μαζῆ, εἶπεν ἡ μαρκησία. Δὲν θέλω αἱ μελαναὶ μου ιδέαι, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἴσως νοσηραὶ καὶ τίποτε ἄλλο, νὰ σὰς προξενήσουν τὴν πρώτην λύπην τοῦ γάμου σας.

— Ἀλλὰ νὰ σὰς ἀφήσωμεν μόνην μ' αὐτὰς τὰς ιδέας...

— Θὰ μοῦ περάσουν ἅμα ἡξεύρω ὅτι τρέχετε νὰ τὸν εὔρετε.

Ἡ μαρκησία ἐπέμεινεν ἡ δούκισσα παρήγειεν ἄμαξαν ἐλαφρὰν, καὶ μετὰ δύο ὥρας διέτρεχε μετὰ τοῦ συζύγου της τὴν ὁδὸν τοῦ Πουὺ διὰ τοῦ Τοῦλ καὶ τοῦ Ὁριλιάκ.

Ἡ δούκισσα ἐγνώριζε τὸ μυστικόν τοῦ ἀνδραδέλφου της· ἠγνόει μὲν τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς, ἀλλ' ἐγνώριζε τὴν ὑπαρξίν τοῦ παιδίου. Ὁ μαρκησίος εἶχεν ἐπιτρέψει εἰς τὸν ἀδελφόν του νὰ μὴ φυλάξῃ μυστικὰ εἰς τὴν γυναῖκά του.

Τὴν ἕκτην ὥραν τῆς πρωΐας ἐφθασαν εἰς Πολινιάκ. Πρῶτον δὲ πρόσωπον εἶδεν ἡ Ἄρτεμις τὸ τοῦ Διδιέ. Αἰφνιδίως συμπάθεια, ὡς εἶχε προεπιτεῖ ἡ Καρολίνα, κατέλαβεν αὐτὴν πρὸς τὸ χαριέστατον ἐκεῖνο ὄν, ὅπερ εἴλκυε πᾶσαν καρδίαν. Ἐνῶ τὸ κατεφίλει καὶ τὸ ἐθεώρει, ὁ δούξ ἐζήτητι πληροφορίας περὶ τοῦ λεγομένου Βερνιέ.

— Φίλη μου, εἶπεν ἐπιστρεφόμενος πρὸς τὴν γυναῖκα του, ἡ μήτηρ μου εἶχε δικαίον κάτι δυσάρεστον συνέβη τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἐξῆλθε χθὲς τὸ πρῶτὸ νὰ κάμῃ ὀλίγων ὥρων περίπατον εἰς τὸ βουνόν, καὶ δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη. Οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ ἀνησυχοῦν.

— Εὐρουν ποῦ ἐπήγε;

— Ναί, πέραν τοῦ Πουὺ. Θὰ πάγωμεν ἕως ἐκεῖ μὲ τὸ ἄμαξι, κ' ἔπειτα θὰ σ' ἀφήσω. Θὰ παρῶ ἐν ἄλογον κ' ἓνα ὁδηγόν, διότι δὲν ὑπάρχει πλέον ἄμαξιτὸς δρόμος.

— Νὰ πάρωμεν δύο ἄλογα, εἶπεν ἡ δούκισ-

σα. Δὲν εἶμαι διόλου κουρασμένη. Πηγαίνωμεν.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ ἀτρόμητος Ἄρτεμις, πτηνοῦ ἐλαφροτέρα, ἀνήρχετο καλπάζουσα τὴν κλιτὺν τῆς Γάννης, ἀφοβὸς καὶ γελῶσα διὰ τὴν περὶ αὐτῆς ἀνησυχίαν τοῦ συζύγου της. Τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς πρωῆς διέβαινε δρομαία τὸ Λαντριάκ, πρὸς μεγάλην τῶν κατοίκων ἐκπληξιν, καὶ ἀπεπιβάζετο παρὰ τῷ Περάκ-Λαινιῶν, ζηλοτυπούντος τοῦ πανδοχέως τοῦ χωρίου.

Ἡ οἰκογένεια ἦτο συνηγμένη περὶ τὴν τράπεζαν ἐντὸς τοῦ μικροῦ ἐργαστηρίου. Εἶχον ἐπιστρέψει τὴν προτεραίαν, ὀλίγον βραδέως ἀλλ' ἄνευ ἀπευκταίου. Ὁ μαρκήσιος, κατάκοπος ἀλλ' ὄχι ἀσθενής, εἶχε δεχθῆ τὴν φιλοξενίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Περάκ, ὅστις διέμενεν ἐν τῇ παρακειμένῃ οἰκίᾳ. Ἡ δὲ Καρολίνα εἶχε κοιμηθῆ γλυκύτατα ἐν τῷ μικρῷ της δωματίῳ. Ἐβόηθει τὴν Ἰουστίναν εἰς ὑπηρεσίαν τῶν ἀνδρῶν, δηλαδὴ τοῦ μαρκησίου καὶ τῶν δύο Περάκ. Ὠραϊζομένη ὑπὸ τῆς εὐτυχίας περιήρχετο τὸ δωμάτιον, ὅτε μὲν ὑπηρετοῦσα ὅτε δὲ καθήμενη ἀπέναντι τοῦ Κ. Βιλλεμέρ, ὅστις ἄφινεν αὐτὴν ἐλευθέραν καὶ τὴν ἐθεύρει ἐν ἐκστάσει, οἰονεὶ λέγων:

— Σοῦ τὸ ἐπιτρέπω τόρα, ἀλλὰ πῶς θὰ σοῦ ἀνταποδώσω ἀργότερα τὰς περιποιήσεις αὐτάς!

Ποῖαι κραυγαὶ χαρᾶς κ' ἐκπλήξεως ἐπλήρωσαν τὴν οἰκίαν τοῦ Περάκ, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῶν ὁδοιπόρων! Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔμειναν ἐπὶ μακρὸν ἐνηγκαλισμένοι. Ἡ Ἄρτεμις κατεφίλησε τὴν Καρολίαν καλοῦσα αὐτὴν ἀδελφὴν της.

Μίαν ὥραν διήρκεσαν αἱ διαχύσεις, διακεκομμένοι, ἀσυνάρτητοι, χωρὶς νὰ ἐννοῶσι τί ἔλεγον οἱ διηγούμενοι, χωρὶς νὰ γνωρίζωσιν ἂν ὠνεύοντο. Ὁ δούξ εἶχε πείναν φόβερᾶν, κ' εὔρεν ἐξαίρετα τὰ φαγητὰ τῆς Ἰουστίνης, ἧτις παρεσκεύασε νέον ἄφθονον πρόγευμα, τῇ βοηθείᾳ πάντοτε τῆς Καρολίνης, ἧτις ἐγέλα συγχρόνως καὶ ἐκλαίεν. Ἡ Ἄρτεμις ἦτο ἐκφρων ἐκ χαρᾶς, καὶ ἤθελε, πρὸς μέγιστον τρόμον τοῦ συζύγου της, ν' ἀναμιχθῆ εἰς τὴν καρύκευσιν τῶν ἐδεσμάτων.

Τέλος ἐπανελήφθησαν ἐκατέρωθεν τακτικαὶ αἱ διηγήσεις καὶ ἐξηγήσεις. Ὁ μαρκήσιος ἔστειλεν εὐθὺς κατὰ πρώτων ἓνα ταχυδρόμον εἰς τὸ Πουῦ, μετ' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν μητέρα του, ἧς εἶχε μάθει ἀμέσως τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὴν παράδοξον προαισθησιν.

Δὲν ἔκλαυσαν ἐγκαταλείποντες τοὺς Περάκ, διότι ὑπεσχέθησαν οὗτοι νὰ ἔλθωσιν εἰς τοὺς γάμους. Τὴν ἐπαύριον εἶχον ἐπιστρέψει εἰς Μωβερὸς μετὰ τοῦ Διδιέ, ὃν ὁ μαρκήσιος ἔθηκεν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρὸς του, ἣν εἶχεν ἤδη προειδοποιήσει διὰ τῆς ἐπιστολῆς του. Ἡ γραῖα κατεφίλησε τὸ παιδίον, καὶ παρὰδίδουσα αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Καρολίνης:

— Κόρη μου, τῇ εἶπεν, ἀναδέχεσαι τὴν φροντίδα νὰ μὰς κάμης ὅλους εὐτυχεῖς ἔσο μυριάκις εὐλογημένη, καὶ ἂν θέλης νὰ μ' ἔχης πολὺν καιρὸν, μὴ μ' ἀφήσης πλέον. Σοῦ ἔκαμα πολὺν κακόν, ἄγγελέ μου. Ἄλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἄφησε νὰ διαρκέσῃ πολὺ, διότι θ' ἀπέθνησκα πρὸ σοῦ.

Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ σύζυγός του διήλθον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ θέρους ἐν Μωβερὸς καὶ τινὰς ἡμέρας τοῦ φθινοπώρου ἐν Σεβάλλ. Ἠγάπων πολὺ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Καίτοι δὲ ἠσθάνοντο χαρὰν νὰ ἐπανεύρωσι τὴν οἰκογένειαν των ἐν Παρισίῳ, μετὰ λύπης ἐγκατέλιπον τὸ ἀναχωρητήριον ἐκεῖνο ὅπερ εἶχον καθιερώσει αἱ ἀναμνήσεις των.

Ὁ γάμος τοῦ μαρκησίου οὐδένα ἐξέπληξεν. Οἱ μὲν τὸν ἐνέκριναν, οἱ δὲ προεῖπον περιφρονητικῶς ὅτι ἤθελε μετανοήσει δι' αὐτὴν του τὴν ιδιοτροπίαν, ὅτι ἤθελεν ἐγκαταλειφθῆ παρὰ πάντων τῶν λογικῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι κατέστρεφεν οὕτω τὸν βίον του. Ἡ μαρκησία ὀλίγου δεινῆ ἐπειράζετο κάπως ἐκ τῶν λόγων αὐτῶν. Ἡ Κυρία Δαργλάδ κατεδίωκε τὴν Ἄρτεμιν, τὴν Καρολίαν καὶ τοὺς συζύγους των διὰ τοῦ μίσους της. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα μετέβαλεν ἡ ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ περὶ ἄλλων πλέον πραγμάτων ἐγένετο σκέψις. Ἡ μαρκησία ἐφοβήθη μεγάλως, κ' ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ καταφύγῃ εἰς Σεβάλλ, ὅπου εὔρε καὶ πάλιν τὴν εὐτυχίαν. Ὁ μαρκήσιος, ἐτοιμαζόμενος νὰ δημοσιεύσῃ ἀνωλύτως τὸ ἔργον του, ἀνέβαλε τὴν ἔκδοσιν εἰς ἡμεωμέρους καιροῦς. Εὐδαίμων ἐν τῷ ἔρωτι καὶ τῇ οἰκογενείᾳ, δὲν σπεύδει νὰ γνωρίσῃ τὴν δόξαν.

Σήμερον ἡ γραῖα μαρκησία δὲν ζῆ πλέον. Ἀδύνατος τὸ σῶμα καὶ πολὺ ἐνεργητικὴ τὸ πνεῦμα, ὀλίγην εἶχε ζωὴν. Ἐσβέσθη ἐν μέσῳ τῶν τέκνων καὶ τῶν ἐγγόνων της, εὐλογοῦσα πάντας χωρὶς νὰ πιστεῖν ὅτι τοὺς ἐγκατέλειπε, ἀλλὰ διατηροῦσα μέχρις ἐσχάτης στιγμῆς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ πνεύματός της, καὶ πλάττουσα, ὡς ἰ πλειῆστοι τῶν θνησκόντων, σχέδια περὶ τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Ὁ δούξ ἐπαχύνθη ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ. Ἄλλ' εἶνε πάντοτε χαρίεις, ὠραῖος καὶ ἱκανῶς εὐκίνητος. Ζῆ ἐν μεγάλῃ πολυτελείᾳ, μὴ σπαταλῶν ὅμως, καὶ ἀφίνων τὴν περὶ πάντων φροντίδα εἰς τὴν γυναῖκά του, ἧτις κυβερνᾷ αὐτὸν καὶ τὸν κρατεῖ φρόνιμον μετὰ σπανίας νοημοσύνης καὶ θαυμασίας λεπτότητος περὶ τὰς συζυγικὰς της θωπείας. Δὲν ὀρκιζόμεθα ὅτι δὲν ἐσκέφθη ποτὲ ὁ δούξ νὰ τὴν ἀπατήσῃ. Ἄλλ' ἐκείνη ἐματαιώσε πᾶσαν του ὄρεξιν χωρὶς καὶ νὰ τὸ ἐννοήσῃ, καὶ ὁ θρίαμβός της, διαρκῶν ἔτι, ἀποδεικνύει καὶ πάλιν ὅτι ἡ κεφαλὴ κορασίου δεκαεξαετοῦς περιέχει ἐνίοτε ἀρκετὴν τέχνην καὶ δύναμιν ὅπως ρυθμίσῃ ὅ,τι ἄριστα τὸν βίον ἀνδρὸς ἀρχιπαρὰλύτου. Ὁ δούξ, ἀγαθότατος καὶ ἀσθενέστατος, ἀρέσκειται, πολὺ πλεῖότερον ἢ ὅσον πιστεύεται, εἰς τὸ νὰ μὴ

μηχανᾶται πλέον πανουργίας κατὰ τοῦ ὠραίου φύλου καὶ νὰ κοιμᾶται, χωρὶς νέων τύψεων συνειδήσεως, ἐπὶ τοῦ προσκεφαλίου τῆς εὐημερίας.

Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ νέα μαρκησία Βιλλεμέρ διάγουσιν ὀκτὼ μῆνας τοῦ ἔτους ἐν Σεβάλ, ἀσχολούμενοι πάντοτε, οὐχὶ πλέον ὁ εἰς περὶ τοῦ ἄλλου, ἀφοῦ ἐταυτίσθησαν εἰς τρόπον ὥστε νὰ διανοῶνται συγχρόνως καὶ ν' ἀποκρίνονται πρὶν ἐρωτηθῶσιν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων των, ἅτινα διακρίνει πάντα νοημοσύνη καὶ χάρις. Ὁ Κύριος Γ... ἀπέθανεν, ἡ δὲ Κυρία Γ... ἐλησημονήθη. Ὁ Διδιὲ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ μαρκησίου ὡς τέκνον του, ἡ δὲ Καρολίνα δὲν ἐνθυμεῖται πλέον ὅτι δὲν εἶνε μήτηρ του.

Ἡ Κυρία Ἐβδὲρ κατοικεῖ ἐν Σεβάλ, καὶ τὰ τέκνα της ἀνατρέφονται τῇ φροντίδι τοῦ μαρκησίου καὶ τῆς Καρολίνης. Οἱ υἱοὶ τοῦ δουκός, μᾶλλον μαμώθρεπτοι, εἶνε ὀλιγώτερον νοήμονες καὶ ὀλιγώτερον εὐρωστοί. Ἄλλ' εἶνε χαριέντες καὶ πλήρεις πρωΐμων θελγήτρων. Ὁ δούξ εἶν' ἐξαιρετος πατὴρ καὶ ἀπορεῖ, ἀδίκως, ὅτι ἔχει ἤδη τόσον μεγάλα τέκνα.

Οἱ Περὰν κατευηργετήθησαν. Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ σύζυγός του ἤλθον πάλιν καὶ τοὺς ἐπεσκέφθησαν τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ ἀνέβησαν, αὐτὴν τὴν φορὰν ὑπὸ λαμπρὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον, μέχρι τῆς ἀργυρόχρου κορυφῆς τοῦ Μεζέγκου. Ἡθέλησαν νὰ ἐπανάιδωσι καὶ τὴν πτωχὴν καλύβην, ὅπου, μ' ὅλας τὰς μεγαλοδωρίας τοῦ μαρκησίου, οὐδὲν ἐβελιτώθη. Ἄλλ' ὁ πατὴρ ἠγόρασε γαίαια, καὶ ἡ οἰκογένεια νομίζει ἑαυτὴν εὐτυχῆ. Ἡ Καρολίνα ἐκάθισεν εὐδαίμων ὑπὸ τὴν πενιχρὰν ἐστίαν, ὅπου τὸ πρῶτον εἶδεν εἰς τοὺς πόδας της τὸν ἄνδρα, μεθ' οὗ ἀτρόμητος ἤθελε συμμερισθῆ μίαν καλύβην ἐπὶ τῶν Σεβενῶν καὶ τὴν λήθην τοῦ κόσμου ὅλου.

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΙΕΡΗ

καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Τούρκων πολιτορκία
τῆς Κερκύρας.
Συνέχεια καὶ τέλος.

Ὁ Νικόλαος Πιέρης εἶχεν ὑπάρξει, ὡς τοῦτο πολλάκις συμβαίνει ἐν τοῖς τουρκικοῖς οἴκοις τῶν πασάδων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ μὲν κατ' ἀρχὰς παιδόπουλον, εἶτα δ' ὡς ἐγένετο νεανίας, θεράπων καὶ κατόπιν προαχθεὶς ταχέως δι' ἀγάπης καὶ εὐνοίας, διερμηνεὺς καὶ γραμματεὺς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Τζανουμ Χόντζα. Οὗτος ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς υἱόν, καὶ οὐδὲ στιγμὴν ἤθελε ν' ἀποχωρισθῆ αὐτοῦ. Ἄλλ' αἴφνης ἐχάθη ὁ Νικόλαος καὶ μετ' αὐτοῦ αὐθημερόν ἐγένετο ἐπ' ἴσης ἄφαντος εἰς τῶν εὐνούχων τοῦ χαρεμίου καὶ ἡ νεωτάτη τῶν γυναικῶν τοῦ γηραιοῦ κυρίου, δούλη ἐκ τῆς Τραπεζουντίας χώρας. Ὁ πασᾶς ἠγάπα αὐτὴν τότε θερμότερα τὸσφ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ

τελευταῖος οὗτος ἔρωσ εἶχεν ἠλικίαν μόλις ἐνὸς ἔτους. Αὕτη εἶχεν ἶδει τὸ πρῶτον τὸν ὠραῖον, μόλις εἰκοσάτη νεανίαν, διὰ τῶν κιγκλίδων τοῦ δωματίου αὐτῆς, στηριζόμενόν ποτε νοχελῶς ἐπὶ τοῦ δρυφάκτου τῆς κλιμακός, δι' ἧς οἱ ἐκ τοῦ Βοσπόρου ἀποβιβαζόμενοι ἀνῆρχοντο εἰς τὸν κῆπον τοῦ πασᾶ. Ἐκτοτε δὲ παρηκολούθει αὐτὸν διὰ τῶν βλεμμάτων ὁσάκις ἐξήρχετο ἐπιππος μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἢ ἐκάθητο ἀπέναντι τοῦ κυρίου ἐν τῷ τρικώπῳ καϊκίῳ. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀπερρόφων ὁσημέραι εὐκαρυστότερον τὴν ὠραίαν εἰκόνα, ἕως ἡ ἐξ αὐτῆς ἐντύπουσις κατέστη ἀκταγωνιστος, ἡ δὲ γυναικεία πανουργία ἐξεῦρει ἅπαντα τὰ μέσα τὰ ἄγοντα εἰς ἰκανοποίησιν τῶν παρκαφῶν αὐτῆς αἰσθημάτων.

Ὁ δὲ Μεχμέτ εἶχεν ἀγορασθῆ ὑπὸ τοῦ πασᾶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἡ μικρὰ Ναζλῆ ἐν Τραπεζοῦντι καὶ εἰσῆλθη σὺν αὐτῇ εἰς τὸν οἶκόν του. Ἦτο δὲ ἀφωσιωμένος εἰς αὐτὴν ψυχῆ τε καὶ σώματι μετὰ τοῦ ἰδιάζοντος ἐκείνου πάθους, ὅπερ ἐνίοτε μένει εἰς τοιούτους εὐνούχους. Ὁ μαῦρος Μεχμέτ ἦτο πρὸς τὴν Ναζλῆν πιστότερος κυνός. Οὕτω δ' ἐμίσει πάντα ἄλλον καὶ αὐτὰς ἐκείνας τῶν γυναικῶν τοῦ χαρεμίου, ὅσαι ἐφέροντο λίαν φιλοφρόνως πρὸς αὐτόν. Ἦθελε νὰ ὑπηρετῆ μόνον αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῦ μόνου ὤφειλεν ἐκείνη νὰ ὑπηρετῆται, μόνον δ' ὁσάκις ἐκείνη ὠρισμένως διέτασεν ἢ ἐπέτρεπε παρεχώρει τὴν θέσιν του εἰς ἄλλους. Καὶ κατὰ τοῦ κυρίου του δὲ κατηγανάκει ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς του ἐπειδὴ ἐκέκτητο δικαίωματα ἐπὶ τῆς ἀγαπητῆς του καὶ ἐξήσκει αὐτὰ, καὶ ἐπειδὴ ὁ Μεχμέτ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ βλέπῃ τὴν Ναζλῆν ἀναποδιδούσαν εἰς τὸν πασᾶν τὰς θωπείας του. Αὐτὸς δ' οὗτος ὁ ἔρωσ τοῦ εὐνούχου ὑπῆρξε τὸ μέσον, δι' οὗ ἡ Ναζλῆ κατῴρθωσε τέλος νὰ ἰκανοποιήσῃ τὸν θερμόν αὐτῆς πόθον, συνέντευξιν μετὰ τοῦ Νικόλαου, πείσασα τὸν Μεχμέτ νὰ γείνη ὁ κομιστῆς τῶν χαιρετισμῶν καὶ θελήσεων αὐτῆς. Εὐμενὲς μειδιάμα, ἄσημός τις χαιρετισμὸς, πειραγματὶ ἦσαν τὰ νομίσματα δι' ὧν ἐξαγοράζουσα τὸν ἀτυχῆ ἐβιάζεν αὐτὸν νὰ θυσιάζῃ ἑαυτὸν ἐν ἀπελπισίᾳ. Ὅμοιος ἐν δυσπαλλάκτοις τισὶν ἀσθενείαις λαμβάνομεν δηλητήριον, ὅπως συντηρήσωμεν τοῦλάχιστον κατὰ τὸ ἡμῖς τὴν ζωὴν.

Ἐν ὅλον ἔτος διήρκεσαν αἱ οὕτω γινόμεναι συνεντεύξεις, ἰδίως ἐν τινι ἰπομεμονωμένῳ μέρει τοῦ Βοσπόρου, ἕως τέλος καὶ αὐταὶ ἐφρανοντο σπάνιαι εἰς τὴν ὁσημέραι ἐρώσαν Ναζλῆν, ἐπιμένουσαν πλέον εἰς διαρκῆ συνένωσιν. Διὰ δὲ τῆς δυνάμεως τοῦ ἔρωτος ἦν ἐξήσκει ἐπὶ τε τὸν Μεχμέτ καὶ τὸν Νικόλαον, ἀλλὰ διαφόρως ἐπ' ἐκάτερον, ἐπεισεν ἀμφοτέρους πρὸς φυγὴν. Ὁ Πιέρης εἶχεν ἤδη γείνει ἀπὸ πολλοῦ κατάσκοπος τοῦ Βενετοῦ πρεσβευτοῦ. Καὶ τοῦτο ἦτο συνήθεια βυζαντινῆ, ἧτις δὲν ἐξέλιπεν ἐντελῶς οὐδὲ μέχρι τῆς σῆ-